

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (kolmas koda)

29. november 2017*

Eelotsusetaotlus – Õigusaktide ühtlustamine – Autoriõigus ja sellega kaasnevad õigused – Direktiiv 2001/29/EÜ – Artikli 5 lõike 2 punkt b – Isiklikuks tarbeks kopeerimise erand – Artikli 3 lõige 1 – Üldsusele edastamine – Spetsiifiline tehniline lahendus – Sellise teenuse osutamine, mis seisneb autoriõigusega kaitstud teoste koopiade videosalvestamises pilve (*cloud computing*) ilma autori nõusolekuta – Teenuseosutaja aktiivne osalemine salvestamises

Kohtuasjas C-265/16,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Tribunale ordinario di Torino (Torino üldkohus, Itaalia) 4. mai 2016. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 12. mail 2016, menetluses

VCAST Limited

versus

RTI SpA,

EUROOPA KOHUS (kolmas koda),

koosseisus: koja president L. Bay Larsen, kohtunikud J. Malenovský (ettekandja), M. Safjan, D. Šváby ja M. Vilaras,

kohtujurist: M. Szpunar,

kohtusekretär: ametnik R. Schiano,

arvestades kirjalikku menetlust ja 29. märtsi 2017. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- VCAST Limited, esindajad: *avvocato* E. Belisario, *avvocato* F.G. Tita, *avvocato* M. Ciurcina ja *avvocato* G. Scorza,
- RTI SpA, esindajad: *avvocato* S. Previti, *avvocato* G. Rossi, *avvocato* V. Colarocco, *avvocato* F. Lepri ja *avvocato* A. La Rosa,
- Itaalia valitsus, esindaja: G. Palmieri, keda abistasid *avvocato dello Stato* G. Galluzzo ja *avvocato dello Stato* R. Guizzi,
- Prantsuse valitsus, esindajad: D. Colas ja D. Segoin,

* Kohtumenetluse keel: itaalia.

- Portugali valitsus, esindajad: L. Inez Fernandes, M. Figueiredo ja T. Rendas,
 - Euroopa Komisjon, esindajad: L. Malferrari ja J. Samnadda,
- olles 7. septembri 2017. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,
on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus käsitleb seda, kuidas tõlgendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2001. aasta direktiivi 2001/29/EÜ autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste teatavate aspektide ühtlustamise kohta infoühiskonnas (EÜT 2001, L 167, lk 10; ELT eriväljaanne 17/01, lk 230), eelkõige selle direktiivi artikli 5 lõike 2 punkti b, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiivi 2000/31/EÜ infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul (EÜT 2000, L 178, lk 1; ELT eriväljaanne 13/25, lk 399) ning EL toimimise lepingut.
- 2 Taotlus on esitatud VCAST Limitedi ja RTI SpA vahelises kohtuvaidluses küsimuses, kas on seaduslik VCASTi klientidele sellise video pilves salvestamise süsteemi kättesaadavaks tegemine, mis võimaldab salvestada telesaateid, mida kannab üle muu hulgas RTI.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

Direktiiv 2000/31

- 3 Direktiivi 2000/31 artikli 3 lõikes 2 on sätestatud:
„Liikmesriigid ei tohi kooskõlastatud valdkonda kuuluvatel põhjustel piirata teisest liikmesriigist pärit infoühiskonna teenuste osutamise vabadust.“
- 4 Direktiivi 2000/31 artikli 3 lõikes 3 on ette nähtud, et muu hulgas selle direktiivi artikli 3 lõiget 2 ei kohaldata direktiivi lisas nimetatud valdkondade suhtes, kusjuures lisa käsitleb muu hulgas autoriõigust ja autoriõigusega kaasnevaid õigusi.

Direktiiv 2001/29

- 5 Direktiivi 2001/29 põhjendus 1 on sõnastatud järgmiselt:
„Asutamislepinguga nähakse ette siseturu rajamine ning süsteemi sisseseadmine, mis tagaks siseturul moonutamata konkurentsi. Neid eesmärke aitab saavutada liikmesriikide autoriõigust ja sellega kaasnevaid õigusi käsitlevate seaduste ühtlustamine.“

6 Direktiivi põhjenduses 23 on märgitud:

„Käesolev direktiiv peaks täiendavalt ühtlustama autoriõigusi teoste üldsusele edastamiseks. Seda õigust tuleb käsitada laiemas mõttes, et hõlmata edastamist ka üldsusele, kes ei viibi paigas, kus teost esitatakse. Nimetatud õigus peaks hõlmama teose igasugust edastamist või vahendamist üldsusele kaabli või kaablita vahendite, kaasa arvatud ringhäälingu kaudu. See õigus ei peaks hõlmama muid tegevusi.“

7 Direktiivi artiklis 2 on sätestatud:

„Liikmesriigid näevad ette, et ainuõigus lubada või keelata otsest või kaudset ajutist või alalist reprodutseerimist mis tahes viisil või vormis, osaliselt või täielikult, on:

- a) autoritel nende teoste osas;
- b) esitajatel nende esituste salvestuste osas;
- c) fonogrammitootjatel nende fonogrammide osas;
- d) filmide esmasalvestuste tootjatel nende filmide originaali ja koopiate osas;
- e) ringhäälinguorganisatsioonidel nende kaabel- või kaablita sidevahendite, sh kaabli või satelliidi kaudu edastatavate saadete salvestuste osas.“

8 Direktiivi 2001/29 artikli 3 lõige 1 on sõnastatud järgmiselt:

„Liikmesriigid näevad ette, et autoritel on ainuõigus lubada või keelata oma teoste edastamist üldsusele kaabel- või kaablita sidevahendite kaudu, sh nende teoste sellisel viisil kättesaadavaks tegemist, et isik pääseb neile ligi enda valitud kohas ja enda valitud ajal.“

9 Direktiivi artikli 5 lõike 2 punktis b on ette nähtud:

„Liikmesriigid võivad artiklis 2 sätestatud reprodutseerimisõiguse puhul näha ette erandeid ja piiranguid järgmistel juhtudel, kui kõne all on:

[...]

- b) mis tahes kandjal reproduktsioonid, mille füüsiline isik on teinud isiklikuks tarbeks ning mille kasutuseesmärk ei ole otseselt ega kaudselt kaubanduslik, tingimusel, et õiguste valdajad saavad õiglase hüvitise, mille puhul võetakse arvesse, kas asjaomase teose või objekti puhul on või ei ole kasutatud artiklis 6 osutatud tehnilisi meetmeid“.

10 Direktiivi artikli 5 lõikes 5 on sätestatud:

„Lõigete 1, 2, 3 ja 4 kohaseid erandeid ja piiranguid kohaldatakse üksnes teatavatel erijuhtudel, mis ei ole vastuolus teose või muu objekti tavapärase kasutusega ning ei mõjuta põhjendamatult õiguste valdaja õiguspäraseid huve.“

Itaalia õigus

- 11 Direktiivi 2001/29 artikli 5 lõike 2 punkt b võeti Itaalia õigusesse üle 22. aprilli 1941. aasta seaduse nr 633 autoriõiguse ja teiste selle kasutamisega kaasnevate õiguste kaitse kohta (legge n. 633 – Protezione del diritto d'autore e di altri diritti connessi al suo esercizio) (põhikohtuasja asjaolude asetleidmise ajal kehtinud redaktsioonis; edaspidi „autoriõiguse seadus“) artikliga 71*sexies*. Artiklis 71 *sexies*, mis sisaldub selle seaduse II jaotises „Isiklikuks tarbeks kopeerimise erand“, on sätestatud:

„1. Mis tahes andmekandjal fonogrammide ja videosalvestiste kopeerimine isiklikul eesmärgil on lubatud, kui seda teeb füüsiline isik üksnes isiklikuks tarbeks, tingimusel, et selle eesmärk ei ole saada tulu ega ole otseselt ega kaudselt kaubanduslik, järgides artiklis 102*quater* nimetatud tehnilisi meetmeid.

2. Lõikes 1 nimetatud reprodutseerimisega ei tohi tegelda kolmandad isikud. Niisuguste teenuste osutamine, mille eesmärk on võimaldada füüsilisel isikul fonogramme ja videosalvestisi reprodutseerida isiklikuks tarbeks, kujutab endast reprodutseerimistegevust, mida reguleerivad artiklid 13, 72, 78*bis*, 79 ja 80.

[...]“.

- 12 Autoriõiguse seaduse artiklis 71*septies* on ette nähtud:

„1. Fonogrammide autoritel ja tootjatel ning audiovisuaalteoste algsetel tootjatel, videosalvestiste esitajatel ja tootjatel ning nende õigusjärglastel on fonogrammide ja videosalvestiste isiklikuks tarbeks kopeerimise korral õigus artiklis 71*sexies* ette nähtud hüvitisele. Seadmete puhul, mis on mõeldud üksnes fonogrammide või videosalvestiste analoog- või digitaalsalvestamiseks, on see hüvitis teatav osa hinnast, mille lõppkasutaja maksab jaemüüjale, ning polüfunktsionaalsete seadmete puhul arvutatakse see hüvitis välja seadmes asuva salvestamiseks mõeldud osaga samaväärsete omadustega seadme hinna põhjal või kui see ei ole võimalik, siis seadmele määratud kindla summana. Audio- ja videosalvestuste tegemiseks sobivate andmekandjate, näiteks analoog-, digitaalandmekandjate või fonogrammide või videosalvestiste tegemiseks mõeldud sise- või välismälude puhul on hüvitise summa proportsionaalne nende andmekandjate salvestusmahuga. Video kaugsalvestussüsteemide puhul peab käesolevas lõikes käsitletava hüvitise tasuma teenuseosutaja ning hüvitis on proportsioonis teenuse osutamise eest saadava tasuga.

2. Lõikes 1 nimetatud hüvitise suurus määratakse kindlaks ühenduse õigusnormide kohaselt, võttes ühtlasi arvesse reprodutseerimisõigusi, kultuuriministri dekreediga, mis tuleb anda hiljemalt 31. detsembril 2009, olles ära kuulunud artiklis 190 nimetatud komitee ning lõikes 1 nimetatud seadmete ja andmekandjate tootjate kõige representatiivsemad kutseliidud. Hüvitise kindlaksmääramisel võetakse arvesse seda, kas artiklis 102*quater* silmas peetud tehnilised meetmed esinevad või mitte, ning digitaalkoopia erinevat mõju võrreldes analoogkoopiaga. Dekreeti ajakohastatakse iga kolme aasta järel

[...]“.

- 13 Autoriõiguse seaduse artiklis 102*quater* on sätestatud:

„1. Autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste ning artikli 102*bis* lõikes 3 nimetatud õiguse omajad võivad teosele või kaitstud objektile lisada tõhusaid tehnilisi kaitsemeetmeid, mille hulka kuulub mis tahes tehnoloogia, seade või komponent, mille eesmärk tavapärase toimimise korral on tõkestada või piirata toiminguid, milleks puudub õiguste omaja luba.

2. Tehnilised kaitsemeetmed on tõhusad juhul, kui õiguste omajad kontrollivad teose või kaitstud objekti kasutamist kaitse eesmärgi täitva juurdepääsu kontrollimise seadme või kaitsevahendi rakendamise abil, näiteks teose või kaitstud objekti krüpteerimise, skrambleerimise või muul viisil muutmise abil, või kui sellist kasutamist piirab kopeerimiskaitsemehhanism.

3. Käesolev artikkel ei piira I jaotise IV peatüki VI osas arvutiprogrammide kohta sätestatu kohaldamist.“

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

- 14 VCAST on Inglise õiguse alusel asutatud äriühing, kes teeb oma klientidele internetis kättesaadavaks video salvestamise süsteemi, mis võimaldab pilves (*cloud*) asuvasse talletusruumi salvestada telesaateid, mida maapealses levis kannavad üle Itaalia televisiooniorganisatsioonid, nende hulgas RTI.
- 15 Eelotsusetaotlusest nähtub, et praktikas valib kasutaja välja ühe saate VCASTi veebilehel, kus on esitatud kõik selle äriühingu pakutava teenusega hõlmatud telekanalite programmid. Kasutaja võib ära märkida kas teatud saate või siis ajavahemiku. Seejärel võtab VCASTi hallatav süsteem omaenda antennide abil vastu televisioonisignaali ja salvestab valitud saate edastamise ajavahemiku kasutaja valitud pilves asuvasse talletusruumi. Seda talletusruumi ostab viimane mõnelt teiselt teenusepakkujalt.
- 16 VCAST esitas RTI vastu Tribunale di Torino (Torino üldkohus, Itaalia) ühinguõigusele spetsialiseerunud kojale hagi, milles palus tuvastada, et tema tegevus on õiguspärane.
- 17 Kohtumenetluse käigus tegi kõnealune kohus 30. oktoobril 2015 esialgse õiguskaitse määruse, millega osaliselt rahuldas RTI esitatud esialgse õiguskaitse taotluse ja sisuliselt keelas VCASTil oma tegevust jätkata.
- 18 Asudes seisukohale, et põhikohtuasja lahendus sõltub osaliselt liidu õigusele, eelkõige direktiivi 2001/29 artikli 5 lõike 2 punktile b antavast tõlgendusest, otsustas Tribunale di Torino (Torino üldkohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:
- „1. Kas liidu õigusega, eelkõige [direktiivi 2001/29] artikli 5 lõike 2 punktiga b (ning [direktiiviga 2000/31] ja aluslepinguga) on kooskõlas siseriiklik õigusnorm, mille kohaselt on ettevõtjal keelatud osutada üksikisikutele pilveteenusena kaugsalvestamise teenust autoriõigusega kaitstud teoste isiklikuks tarbeks kopeerimiseks nii, et ta osaleb salvestamises aktiivselt, ilma et selleks oleks õiguste omaja luba?
2. Kas liidu õigusega, eelkõige [direktiivi 2001/29] artikli 5 lõike 2 punktiga b (ning [direktiiviga 2000/31] ja aluslepinguga) on kooskõlas siseriiklik õigusnorm, mille kohaselt on ettevõtjal lubatud osutada üksikisikutele pilveteenusena video kaugsalvestamise teenust autoriõigusega kaitstud teoste isiklikuks tarbeks kopeerimiseks, kui see hõlmab temapoolset aktiivset osalemist salvestamises ja tal ei ole õiguste omaja luba, kuid ta maksab õiguste omajale tasuna kindlat hüvitist, mis tähendab sisuliselt kohustusliku litsentsi korra kehtestamist?“

Eelotsuse küsimuste analüüs

Sissejuhatavad märkused

- 19 Eelotsusetaotlusest ilmneb, et eelotsusetaotluse esitanud kohus tegi esialgse õiguskaitse määruse, mis sisaldas VCASTi tegevuse ajutise keelamise meetmeid.

- 20 Samas esitas nimetatud kohus Euroopa Kohtule selle tegevuse kohta kaks küsimust lähtuvalt kahest üksteisele vastukäivast hüpoteesist, millest üks eeldab, et siseriikliku õiguse kohaselt on kõnealune tegevus keelatud, ja teine eeldab vastupidi, et see tegevus on lubatud.
- 21 Nendest kaalutlustest on niisiis võimalik järeldada, et ei ole kindlaks tehtud, et põhikohtuasjas kõne all olevate õigusnormide kohaselt on selline tegevus tõepoolest keelatud.
- 22 Neil asjaoludel ja selleks, et anda eelotsusetaotluse esitanud kohtule tarvilik vastus, vastab Euroopa Kohus nendele kahele küsimusele koos ja lähtub seejuures hüpoteesist, et siseriiklike õigusnormide kohaselt on lubatud tegeleda niisuguse tegevusega, nagu on kõne all põhikohtuasjas.
- 23 Lisaks tuleb tõdeda, et eelotsusetaotluse esitanud kohus palub Euroopa Kohtult seisukohta küsimuses, kas põhikohtuasjas käsitletav õigusnorm on liidu õigusega kooskõlas, ning viitab seejuures mitte ainult direktiivile 2001/29 ja eelkõige selle artikli 5 lõike 2 punktile b, vaid ka direktiivile 2000/31 ja „aluslepingule“.
- 24 Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 19 märkis, võib direktiivi 2000/31 sätetest käesoleval juhul olla asjakohane artikli 3 lõige 2, mille kohaselt on liikmesriikidel keelatud piirata teisest liikmesriigist pärit infoühiskonna teenuste osutamise vabadust. Vastavalt direktiivi artikli 3 lõikele 3 jäävad aga piirangud, mis tulenevad autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste kaitsest, selle keelu kohaldamisalast siiski välja.
- 25 Sellest järeldub, et direktiivi 2000/31 sätted ei ole kohaldatavad sellises kohtuasjas nagu põhikohtuasi, mis käsitleb autoriõigust ja sellest tehtavaid erandeid.
- 26 Niivõrd, kuivõrd esitatud küsimused puudutavad „aluslepingut“, tuleb meenutada, et Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikast nähtub, et kui küsimus on liidu tasandil ühtlustatult reguleeritud, tuleb sellega seotud mis tahes siseriikliku meetme hindamisel lähtuda ühtlustamismeetme sätetest (vt eelkõige kohtuotsused, 13.12.2001, DaimlerChrysler, C-324/99, EU:C:2001:682, punkt 32; 24.1.2008, Roby Profumi, C-257/06, EU:C:2008:35, punkt 14, ning 1.10.2009, HSBC Holdings ja Vidacos Nominees, C-569/07, EU:C:2009:594, punkt 26).
- 27 Tuleb aga märkida, et direktiivi 2001/29 põhjendusest 1 nähtuvalt seisneb üks selle eesmärkidest liikmesriikide autoriõigust ja sellega kaasnevaid õigusi käsitlevate õigusnormide ühtlustamises, et aidata saavutada siseturu rajamise eesmärki.
- 28 Seetõttu ei ole vaja võtta seisukohta seoses EL toimimise lepinguga esitatud küsimustes.
- 29 Neil asjaoludel tuleb tõdeda, et oma küsimustega palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas direktiiviga 2001/29 ja eelkõige selle artikli 5 lõike 2 punktiga b on vastuolus siseriiklikud õigusnormid, mis võimaldavad ettevõtjal osutada üksikisikutele pilveteenusena kaugsalvestamise teenust autoriõigusega kaitstud teoste isiklikuks tarbeks kopeerimiseks nii, et ta osaleb salvestamises aktiivselt, ilma et selleks oleks õiguste omaja luba.

Euroopa Kohtu vastus

- 30 Direktiivi 2001/29 artikli 5 lõike 2 punkti b kohaselt võivad liikmesriigid reprodutseerimisõiguse suhtes ette näha erandeid või piiranguid, kui kõne all on mis tahes kandjal reproduktsioonid, mille füüsiline isik on teinud isiklikuks tarbeks ning mille kasutuseesmärk ei ole otseselt ega kaudselt kaubanduslik.

- 31 Peale selle on direktiivi artikli 5 lõikes 5 sätestatud, et erandeid ja piiranguid – sealhulgas neid, mis on ette nähtud direktiivi artikli 5 lõikes 2 – kohaldatakse üksnes teatavatel erijuhtudel, mis ei ole vastuolus teose või muu kaitstud objekti tavapärase kasutusega ning ei mõjuta põhjendamatult õiguste omaja õiguspäraseid huve.
- 32 Seoses direktiivi 2001/29 artikli 5 lõike 2 punktiga b tuleb kõigepealt meenutada, et Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt tuleb direktiivi sätteid, mis kalduvad kõrvale sama direktiiviga kehtestatud üldpõhimõttest, tõlgendada kitsalt (kohtuotsus, 10.4.2014, ACI Adam jt, C-435/12, EU:C:2014:254, punkt 22 ning seal viidatud kohtupraktika). Järelikult tuleb artikli 5 lõike 2 punkti b tõlgendada kitsalt.
- 33 Euroopa Kohus on samuti leidnud, et seda, kui füüsiline isik kopeerib teost isikliku kasutamise eesmärgil, tuleb käsitada toiminguna, mis võib asjaomasele õiguste omajale kahju tekitada, kui see toimub õiguste omajalt eelnevalt luba küsimata (vt selle kohta kohtuotsus, 21.10.2010, Padawan, C-467/08, EU:C:2010:620, punktid 44–46).
- 34 Lisaks on Euroopa Kohus asunud seisukohale, et kuigi direktiivi 2001/29 artikli 5 lõike 2 punkti b tuleb mõista nii, et isiklikuks tarbeks tehtud koopia erand ei anna küll õiguste omajale alust tugineda oma ainuõigusele lubada või keelata reprodutseerimist isikutel, kes teevad tema teostest koopiaid isikliku kasutamise eesmärgil, ei tule seda sätet mõtestada nii, et see kohustab autoriõiguse omajat väljaspool sõnaselgelt väljendatud piirangut leppima oma õiguste rikkumistega, mis võivad isiklikuks tarbeks koopiate tegemisega kaasneda (vt selle kohta kohtuotsus, 10.4.2014, ACI Adam jt, C-435/12, EU:C:2014:254, punkt 31).
- 35 Lõpuks ilmneb kohtupraktikast, et artikli 5 lõike 2 punktile b tuginemiseks ei ole vaja, et asjaomased füüsilised isikud omaksid reprodutseerimiseks kasutatavaid seadmeid, aparate ja andmekandjaid. Neile võib ka kolmas isik osutada reprodutseerimisteenust, mis kujutab endast vajalikku faktilist eeldust selleks, et füüsilistel isikutel tekib võimalus isikliku kasutamise eesmärgil valmistatud koopiaid saada (vt selle kohta kohtuotsus, 21.10.2010, Padawan, C-467/08, EU:C:2010:620, punkt 48).
- 36 Eespool nimetatud kohtupraktikat silmas pidades tuleb kontrollida, kas niisugune teenus, mis on kõne all põhikohtuasjas ja mille asjakohaseid tunnuseid on kirjeldatud käesoleva kohtuotsuse punktides 14 ja 15, kuulub direktiivi 2001/29 artikli 5 lõike 2 punkti b kohaldamisalasse.
- 37 Sellega seoses tuleb tõdeda, et kõnealuse teenuse osutaja ei piirdu reprodutseerimise korraldamisega, vaid teeb lisaks teatud telekanalite kaugsalvestatavad saated nende reprodutseerimise eesmärgil kättesaadavaks. Konkreetsete klientide ülesanne on valida saated, mis salvestatakse.
- 38 Selles mõttes on põhikohtuasjas käsitletaval teenusel kaks funktsiooni, kuivõrd see tagab ühtaegu nii teenusega hõlmatud teoste ja objektide reprodutseerimise kui ka nende kättesaadavaks tegemise.
- 39 Kuigi isiklikuks tarbeks kopeerimise erand tähendab, et õiguste omaja peab hoiduma teostamast oma ainuõigust lubada või keelata füüsiliste isikute poolt direktiivi 2001/29 artikli 5 lõike 2 punktis b ette nähtud tingimustel isiklikuks tarbeks koopiate tegemist, eeldab selle erandi kitsa tõlgendamise nõue, et õiguste omaja ei jää siiski ilma oma õigusest keelata või lubada juurdepääsu teostele või objektidele, mida need samad isikud soovivad isiklikuks tarbeks kopeerida.
- 40 Direktiivi 2001/29 artiklist 3 ilmneb nimelt, et teose või kaitstud objekti üldsusele edastamiseks, sealhulgas kättesaadavaks tegemiseks peab olema nõutav õiguste omaja luba, kusjuures nagu nähtub direktiivi põhjendusest 23, tuleb teoste üldsusele edastamise õigust mõista laias tähenduses, nii et see hõlmab teose mis tahes ülekandmist või taasülekandmist üldsusele kaabli või kaablita vahendite, kaasa arvatud ringhäälingu kaudu.

- 41 Selle kohta on Euroopa Kohus juba leidnud, et mõistes „üldsusele edastamine“ on seostatud kaks kumulatiivset elementi, nimelt teose „edastamise toiming“ ja teose edastamine „üldsusele“ (kohtuotsus, 31.5.2016, Reha Training, C-117/15, EU:C:2016:379, punkt 37).
- 42 Samas tuleb esiteks mõiste „edastamise toiming“ kohta toonitada, et selle all mõeldakse kaitstud teoste igasugust ülekandmist, sõltumata kasutatud tehnilisest vahendist või protsessist (kohtuotsus, 31.5.2016, Reha Training, C-117/15, EU:C:2016:379, punkt 38).
- 43 Peale selle peab üldjuhul saama teose autorilt eraldi loa teose igaks ülekandmiseks või taasülekandmiseks, mis toimub spetsiifilist tehnilist lahendust kasutades (kohtuotsus, 31.5.2016, Reha Training, C-117/15, EU:C:2016:379, punkt 39).
- 44 Teiseks, nagu käesoleva kohtuotsuse punktis 41 on meenutatud, peavad selleks, et tegemist oleks direktiivi 2001/29 artikli 3 lõikes 1 sätestatud mõistega „üldsusele edastamine“, kaitstud teosed olema tegelikult „üldsusele“ edastatud (kohtuotsus, 31.5.2016, Reha Training, C-117/15, EU:C:2016:379, punkt 40).
- 45 Sellega seoses nähtub Euroopa Kohtu praktikast, et mõiste „üldsus“ viitab määratlemata suurusega potentsiaalsele sihtrühmale ning eeldab peale selle ka piisavalt suurt arvu isikuid (kohtuotsus, 31.5.2016, Reha Training, C-117/15, EU:C:2016:379, punkt 41).
- 46 Käesoleval juhul salvestab põhikohtuasjas kõne all olevate teenuste osutaja telesaated ja teeb need oma klientidele interneti vahendusel kättesaadavaks.
- 47 Esiteks on ilmne, et kõik isikud, kellele selle teenuseosutaja teenused on suunatud, kujutavad endast käesoleva kohtuotsuse punktis 45 viidatud kohtupraktika tähenduses „üldsust“.
- 48 Teiseks toimub algne ülekandmine ringhäälinguorganisatsiooni poolt ja seejärel ülekandmine põhikohtuasjas kõne all olevate teenuste osutaja poolt spetsiifilistes tehnilistes tingimustes, teoste edastamiseks kasutatakse erinevat meetodit ja kumbki ülekanne on suunatud oma üldsusele (vt selle kohta kohtuotsus, 7.3.2013, ITV Broadcasting jt, C-607/11, EU:C:2013:147, punkt 39).
- 49 Kõnealused ülekanded on seega käsitatavad erinevale üldsusele edastamisena, mistõttu peab kummalgi olema eraldi luba asjaomastelt õiguse omajatelt.
- 50 Neil asjaoludel ei ole enam vaja edasi analüüsida, kas üldsus, kellele edastused on suunatud, on identne või kas üldsus, kellele on suunatud põhikohtuasjas kõne all olevate teenuste osutaja teenused, kujutab endast uut üldsust (vt selle kohta kohtuotsus, 7.3.2013, ITV Broadcasting jt, C-607/11, EU:C:2013:147, punkt 39).
- 51 Sellest järeldub, et õiguste omaja loa puudumise korral võib teostest koopiategemine sellise teenuse abil, nagu on kõne all põhikohtuasjas, kahjustada õiguste omaja õigusi.
- 52 Seetõttu ei saa selline kaugsalvestamise teenus kuuluda direktiivi 2001/29 artikli 5 lõike 2 punkti b kohaldamisalasse.
- 53 Neil asjaoludel ei ole enam vaja kontrollida direktiivi artikli 5 lõikega 5 kehtestatud tingimuste järgimist.
- 54 Kõiki eespool toodud kaalutlusi silmas pidades tuleb esitatud küsimustele vastata, et direktiiviga 2001/29 ja eelkõige selle artikli 5 lõike 2 punktiga b on vastuolus siseriiklikud õigusnormid, mis võimaldavad ettevõtjal osutada üksikisikutele pilveteenusena kaugsalvestamise teenust autoriõigusega kaitstud teoste isiklikuks tarbeks kopeerimiseks nii, et ta osaleb koopiategemises aktiivselt, ilma et selleks oleks õiguste omaja luba.

Kohtukulud

- 55 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kolmas koda) otsustab:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2001. aasta direktiiviga 2001/29/EÜ autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste teatavate aspektide ühtlustamise kohta infoühiskonnas ja eelkõige selle artikli 5 lõike 2 punktiga b on vastuolus siseriiklikud õigusnormid, mis võimaldavad ettevõtjal osutada üksikisikutele pilveteenusena kaugsalvestamise teenust autoriõigusega kaitstud teoste isiklikuks tarbeks kopeerimiseks nii, et ta osaleb koopiate salvestamises aktiivselt, ilma et selleks oleks õiguste omaja luba.

Allkirjad